

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “29” серпня 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
  2. Опис дисципліни
  3. Структура курсу (зразок)
  4. Система оцінювання курсу
  5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
  6. Ресурсне забезпечення
  7. Контактна інформація
  8. Політика навчальної дисципліни
-

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасні парадигми дошкільної освіти
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Засвоєння магістрами знань про моделювання освітніх парадигм відповідно до соціо-економічних запитів кожної країни, яка визнає пріоритетність періоду дошкільного віку, як сенситивного для особистісного розвитку дитини

Компетентності

ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психологопедагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-3. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

ПР-2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПР-4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПР-8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПР-10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

3. Структура курсу (зразок)

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тенденції розвитку дошкільної освіти у сучасних європейських країнах	Суть і значення парадигми. Моделювання парадигмальної філософії дошкільної освіти відповідно до соціокультурних запитів країни. Пріоритетні компоненти парадигми: традиції та сучасність. Парадигми формальної та неформальної дошкільної освіти. Концепція дошкільної освіти в країнах євроспільноти. Тенденції запозичень у контексті парадигм сучасної дошкільної освіти в різних країнах Європи. Інноваційні педагогічні технології	1.Парадигма: сукупність змісту поняття; основні підходи до тлумачення їх філософії, психології, педагогіці. 2.Класична система освіти дітей дошкільного віку – це; 3. назвіть відомих представників класичних систем дошкільної освіти на прикладі 2-3 країн, чий ідеї визнані у сучасних освітніх парадигмах. 4.Охарактеризуйте засадничі компоненти освітньої парадигми, якої вони зазнають під впливом зовнішніх факторів впливу?
2.	Стартові напрями модернізації змісту дошкільної освіти в країнах євроспільноти в останні десятиріччя ХХ сторіччя-	Парадигми дошкільної освіти в європейських країнах кінця ХХ – початку ХХІ сторіччя. Модернізація дошкільної освіти в країнах ради економічної взаємодопомоги. Науково-дослідна діяльність учених країн РЕВ у руслі парадигмальних змісту дошкільної освіти. Методичне забезпечення дошкільної освіти у країнах РЕВ (на прикладі Болгарії, НДР, Угорщини, Польщі, Чехословаччини та ін.)	1.Поняття всебічного формування особливості у проектуваннях відомих вчених країн зарубіжжя (на прикладі 3-х країн). 2.Підготуйте один реферат за вибором. 3.Назвіть об'єктивні причини інтенсивного реформування змісту дошкільної освіти кінця

	початку XXI		
--	-------------	--	--

	сторіччя.	Інноваційні педагогічні технології навчання і виховання дітей дошкільного віку.	XX початку XXI ст. в європейських країнах. 4. Поясніть фактори впливу на перехід до обов'язкової загальної десятирічної освіти і місце дошкільної освіти в цій реформі. 5. Назвіть орієнтири науково-дослідної діяльності учених країн РЕВ (н прикладі 3-х країн).
3.	Тенденції розвитку дошкільної освіти в країнах капіталістичного устрою.	Парадигмальна ситуація в дошкільній освіті дітей у країнах з класичними системами освіти. Функціонування дошкільної освіти у країнах з формальним правом дітей на її здобуття (Голандія, Фінляндія та ін.). Засадничі ідеї дошкільної освіти в країнах капіталістичного устрою. Ідея «рівності шансів». Діяльність міжнародних центрів педагогічних досліджень та їхні й вплив на зміни парадигми технології дошкільної освіти в XXI сторіччі.	1. Охарактеризуйте стратегічні напрями розвитку дошкільної освіти в Євроспільноті. 2. Сутність дошкільної освіти та методологія її функціонування в країнах євроспільноти (підготувати реферат на прикладі однієї країни без повторень вибору). 3. Опишіть механізми симіляції та асиміляції в дошкільній освіті (підготувати реферат на прикладі однієї країни). 4. Назвіть варіанти інтегрування дошкільної освіти різних країн в спільноєвропейський освітній простір. 5. Зміст понять «дошкільна освіта» і «дошкільне виховання» у країнах євроспільноти. Реалізація принципу і наступності. 6. Законодавчо-нормативне забезпечення дошкільної освіти у різних країнах євроспільноти (підготувати реферат на тему «Правова та економічна специфіка функціонування дошкільної освіти в країнах учасниках євроспільноти – країна за вибором студента без повторень тематики»). 7. Опишіть особливості функціонування дошкільної освіти дітей з

			ООП (підготувати реферат на прикладі однієї країни).
4	Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах євроспільноти кінця 80-х років XX століття.	Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах євроспільноти кінця 80-х років XX століття. Дошкільна освіта у країнах-учасниках РЕВ. Основні напрями модернізації дошкільної освіти у країнах-учасниках РЕВ. Науково-дослідна і методична діяльність у країнах-учасниках РЕВ.	1.Доповідь на тему: «Концепція персоналізованого навчання» 2.Доповідь на тему : «Концепція іншомовної освіти» 3.Доповідь на тему «Дослідницька концепція у руслі інноваційного навчання» 4.Доповідь на тему «Концепція професійного педагогічного навчання»
5	Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах розвиненої демократії.	Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах розвиненої демократії. Дошкільна освіта у структурі загальної освіти в країнах розвиненої демократії. Основні підходи до організації освіти дітей у закладах дошкільної освіти та їх фінансового забезпечення у країнах розвиненої демократії. Координація наступності змісту дошкільної освіти і початкової освіти у різних країнах розвиненої демократії.	1.Реферати на теми за вибором студентів певної країни «Всебічне формування особистості у змісті дошкільної освіти країни (...) відкритої демократії. 2. Реферати Науково-дослідна діяльність учених країн відкритої демократії у сфері дошкільної освіти.

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	80
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік/Екзамен	100
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p style="text-align: center;">Література:</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)/М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – К., 2021</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-господарська діяльність в ДНЗ: навч.-метод. посіб. / упорядники: Т.Т. Чала, А.А. Швайка. Харків, «Основа», 2007. – 320 с. 2. Господарський кодекс України: Прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р. – К.: Істина, 2003. – 208 с. 1. Закон України «Про освіту». К., 2017 р 2. Закон України «Про дошкільну освіту». К., 2021р. 3. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми». К., 2002 р 4. Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям». К., 2022р 5. Закон України «Про охорону праці». К., 2022р 6. Закон України «про дитяче харчування». К., 2022р 3. Закон України «Про підприємство» від 7 лютого 1991 р. №698 – XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №14. – С.168. 4. Закон України «Про господарське керівництво» від 19 вересня 1991 р. №1576 – XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №49. – С.682. 11. Закон України «Про обмеження монополізму і недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» від 18 лютого 1992 р. №2132 – XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №21. – С.296. 12. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва в Україні» від 19 жовтня 2000. №2063-III // Уряд. кур'єр. – 2000. – 22 листопада. 13. Закон України «Про національну програму сприяння розвитку малого	

підприємства в Україні» від 21 грудня 2000 р. №2157 –III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №40. – С.176.

14. Лист Міністерства освіти і науки України від 17.08.2005 за № 1/9-431 "Про організацію короткотривалого перебування дітей у дошкільних навчальних закладах".

15. Лист Міністерства освіти і науки України від 07.03.2007 № 1/9-258 «Про організацію обліку дітей дошкільного віку».

16. Лист Міністерства освіти і науки України від 17.08.2006 № 1/9/153 «Підбір і використання іграшок для дітей раннього віку у дошкільних навчальних закладах.
17. Макаровська Т.П., Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К.: МАУП, 2003. — 304 с.
18. Михайлов М.Г., Телегунь М.І., Славкова О.П. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 384 с.
19. Нормативи наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсую чого типу, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128.
20. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.11. 2007 №1041. «Про забезпечення прав дітей-інвалідів та дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку».
21. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.07.2005 №481 «Про внесення змін до порядку встановлення плати для батьків за перебування дітей у державних і комунальних дошкільних та інтернатних навчальних закладів».
22. Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 30.08.2005 №432 // 496 «Про вдосконалення організації медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі».
23. Облік у бюджетних установах / І.Д. Ватуля, М.І. Ватуля, З.М. Левченко та ін.. — К.: Центр учбової літератури. 2009. — 369 с.
24. Перелік оснащення медичного кабінету дошкільного навчального закладу, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.08.2005 №432/

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти https://kttmdiso.pnu.edu.ua (0342) 50-91-38 kttmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Лисенко Неллі Василівна – завідувач кафедри, професор, доктор педагогічних наук.
Контактна інформація викладача	nelly.lysenko@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна доброчесність осіб, що навчаються та працюють в університеті, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобіганняплагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/

Невідповідна поведінка під час заняття	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/
Додаткові бали	Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.
Неформальна освіта	Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf

Викладач _____

Неллі ЛИСЕНКО